

ECCLÉSIASTE

1 Mejô me Nkate Foé, mone David, njô bot mafa'a ya Yéroualem. 2 Momo ya bemomo, nalé Nkate Foé a jô ; momo ya bemomo, mam mese me ne momo. 3 Za mvaé mô't a yen ésaé jé ése a bo je jôpe si ? 4 Miaé bôte wua w'ake, a miaé bôt mfe w'azu ; ve si j'atabe nnôm éto. 5 Jôp d'atôô fe, a jôp d'adim, ve ji'a ke vôm d'aye tôô. 6 Evuñulu j'ake mfa'a ya sud, a beta kôñelan mfa'a ya nord ; j'akôñelane zene jé nnôm éto, a évuñulu j'abeta bulane mezen é wô'ô tyiñelan. 7 Asôe se d'asuane mañ, ve mañ te ke jaé ; vôm asôe d'ake, vôm ate d'abeta fe ke. 8 Biôm bise bi nto ate'e ne botok ! mô't a se ngule ya kobô de : dis e nji jaé a ñyenan, nalé fe alo e nji jaé a ñwô'an. 9 Jam e mbe e ne di d'aye bo ; a jam e maneya boban e ne di d'aye boban : mfefé jôm ô nji ke bo jôpe si. 10 Ye jôm éziñ é ne, nje be ne ngule ya jô na, Tame yen, jina é ne mfefé ? é nga to melu kôa, biyoñ bi nga to bia ôsu. 11 Osimesane ya miaé mi bôt mi nga taté tabe ô nji bo ; nalé fe ôsimesane ya miaé mi bôt mi aye su'ulane zu vi aye ke bo, mfa'a ya bôt b'aye zu éyoñ éte miaé mite mi lôteya.

12 Ma Nkate Foé me mbe njô bôte ya Israë'l Jérusalem. 13 Ane me nga ve nleme wom mfa'a ya jeñ a ñyeman, mam mese m'abobane yôpe si a yemelane me : ésaé Zambe a maneya be bone be bôte na, be bo, é ne nju' ésaé. 14 Me maneya yene bisaé bise bi abobane jôpe si ; a yene na, bise bi ne momo jam a njeñane ya évuñulu. 15 Jôm é ne ékotekot é se ngule ya bobane zôsô ; a jôm j'ajemban é se ngule ya lañeban. 16 Ane me nga laan a nleme wom, a jô na, Tame yen, me nyoñeya beta ñyemane mam a dañe ba bese be nga to me ôsu Jérusalem; ya, nleme wom ô maneya yembane mimboane ya ñyemane mam a dañe ba bese be nga to me ôsu Jérusalem; ya, nleme wom ô maneya yembane mimboane ya ñyemane mam a fek. 17 Ane me nga ve nleme wom mfa'a ya yen ñyemane mam, a mfa'a ya yem nso'an étyi a mboan akut : nde me nga yene na, dina fe e mbe ve njeñane ya évuñulu. 18 Amu abui ôlun e ne beta ñyeman mam été ; a nyô a kô'ôlan ñyeman, a kô'ôlane fe ôlun.

2 Me nga jô nlem été na, Tame zu, m'aye ve'ele wo a avak ; ajô te, wô'ô mame ya meva'a mvaé : a zu koé na, dina fe e mbe momo jam. 2 Me nga jô ajô vioé na, O ne nso'an étyi ; a jô ajô ava'a na, D'abo jé ? 3 Me nga jeñ nlem été ane m'aye ve minsône miam mvaé a vin, nlem ô bo fe ô sô'ane me zen a ñyemane mam, nalé fe ane m'aye bo mame ya akut, akekui m'aye bo ngule ya yene jam e ne bone be bôt mvaé b'ayiane bo de yôpe si melu mese ya ényine jap. 4 Me nga bo mamiene beta bisaé ; me nga lôñe mamiene menda ; me nga bé mamiene mefupe mindik ; 5 me nga bo mamiene mefup a mbamba minseñ, a bé bilé bi ne mevale bibuma mese été ; 6 me nga bo mamiene bitam mendim vôm b'aye soo mendime ya ve afan vôm bilé bi afaa, mendim ; 7 me nga kuse bebo bisaé,

befam a binga, a bi fe bebo bisaé be nga bialé nda jam ; me nga bili fe beta akume ya mimbam, binyaka a mintômba, a dañe ba bese be nga to me ôsu Jérusalem ; 8 me nga kôane fe argent a or, a kôane fe akume ya bejô bôt a mesi ; me nga nyoñe beyia bia, befam a binga, a biôme ya bôm, avale biôm bone be bôt b'ayen mvaé, bi to fe mevale mese. 9 Nalé me nga bo beta mô, a nen a dañe ba bese be nga to me ôsu Jérusalem; nalé fe ñyemane mame wom ô nga lí'i ô to be ma. 10 Jôm ése mise mam me nga kômbô, me nji kame me je; me nji kam nleme wom ava' éziñ ; amu nleme wom ô nga vak amu ésaé jam ése ; ngape jame le é nga so ésaé jam ése. 11 Eyoñ éte me nga fombô mimboane mise mo mam me nga mane bo, a ésaé ése me nga wu nju'u ya bo ; a zu koé na, bise bi mbe momo jam a njeñane ya évuñulu, a mvaé é nji ke bo jôpe si.

12 Ane me nga kôñelane mamien mfa'a ya fombô ñyemane mam, a nso'an étyi, a mameyaakut : amu mô a tôô njô bôt a ne ngule ya bo za jame ? ve di e nga bobane kôa. 13 Eyoñ éte me nga yene na, ñyemane mam w'adañ akut, nté ane éfufup j'adañe dibi. 14 Mise me mfefe'e mô me beme nye nlô, a ôkukut vi awulu dibi été ; ve me nga viane yene na, jam d'abobane be ôkukut, aval ete fe d'aye bobane be ma ; amu jé fe me nga dañe bo fek ? Eyoñ éte me nga jô nleme été na, Dina fe e ne momo jam. 16 Amu mfa'a ya mfefe'e mô, avale fe ane mfa'a ya ôkukut, ôsimesan b'asimesane be ô nji ke tabe nnôm éto ; vôm mô a ne yene melu ôsu na, mam mese me maneya vuane kôa. Aka'a ñwuane fe mfefe'e mô w'awu, ve aval ane ôkulut ! 17 Nalé me nga vinvi ényañ, amu ésaé b'abo jôpe si é mbe me adit, amu ése é ne momo jam a njeñane ya évuñulu.

18 Nde me nga vini ésaé jam ése me nga bo jôpe si, vôm m'ayiane lí'i je be mô a ye tôñema. 19 A za a yem nge a ye bo mfefe'e mô nge akut ? ve a kôsa bo nalé, nnye a ye jôô ésaé jam ése vôm me nga bo ésaé, a vôm me nga liti na me ne fek, jôpe si. Dina fe e ne momo jam. 20 Ajô te me nga kôñelan a ve nleme wom atek mfa'a ya ésaé ése me nga mane bo jôpe si. 21 Amu mô éziñ a ne, ésaé jé é ne mboan a fek, a ñyeman, a atyeñ ; ve a ye viane lí'i je é bo ngape ya mô a nji bo ésaé été. Dina fe e ne momo jam a abé abui. 22 Amu za jômô mô a bili mfa'a ya ésaé jé ése, a mfa'a ya ntindane ya nleme wé, vôm a bo ésaé jôpe si ? 23 Amu melu mé mese me ne ve mame ya ôlun, a nju'u wé ve biyebe ; ya, to alu se, nleme wé te bômbô si. Dina fe e ne momo jam.

24 Jam afe e nji bo mô mvaé ve na, a ja'ak a nyu, a tindi nleme wé ô wô'ô mvaé ésaé jé. Dina fe me nga yene na, d'aso wo ya Zambe. 25 Amu za a ne ngule ya di, a za a ne ngule ya wô'ô mvaé, a dañe ma ? 26 Amu mô Zambe a yen mvaé, a ve nye fek, a ñyeman, a mevak ; ve a ve mbo mam abé njuk, mfa'a ya kôan a mfa'a ya vis, nde te aye ve nyô Zambe a yen mvaé. Dina fe e ne momo jam a njeñane ya évuñulu.

3 Jôm ése é bili mbu, a jam ese e ne yôpe si e billi éyoñ : 2 éyoñe ya bialé, a éyoñe ya

Rev. Matthias
Secrétaire Général

Wu ; éyoñe ya bé, a éyoñe ya té jôm é ne mbéan ; 3 éyoñe ya wôé, a éyoñe ya saé ; éyoñe ya tyam, a éyoñe ya lôñ ; 4 éyoñe ya yi, a éyoñe ya woé ; éyoñe ya yôn, a éyoñe ya jem ; 5 éyoñe ya kôane meko'o vôme wua ; éyoñe ya wuban, a éyoñe ya bo te wuban ; 6 éyoñe ya jeñ, a éyoñe ya dimeli ; éyoñe ya ba'ale, a éyoñe ya wua fé ; 7 éyoñe ya nyap, a éyoñe ya loé ; éyoñe ya tabe évô, a éyoñe ya kobô ; 8 éyoñe ya nye'e, a éyoñe ya siñ ; éyoñe ya bita, a éyoñe ya mvo'é. 9 Za mvaé nyô a bo ésaé a yen mfa'a ya jôm a bo je ésaé ? 10 Me yeneya nju'ésaé Zambe a vey bone be bôte na, be bo.

11 A maneya bo jôm ése abeñ éyoñe jé : nalé fe a maneya futu ajô ya nnôm éto nleme wop été, ve aval ane mô't a ye bo te ngule ya yemelan mboan Zambe a nga bo aso atata'a akui fe asu'ulan. 12 M'ayeme na, jam afe e nji bo be mvaé ve na, be va'a, a bo mvaé nté be vee. 13 Nalé fe na, mveane Zambe ô ne na, mô't ase a ye di a nyu, a yen mvaé mfa'a ya ésaé jé ése. 14 M'ayeme na, jam ese Zambe a bo, d'aye tabe nnôm éto : jôm é se ngule ya kô'ôlan été, a te ke jôm é ne ngule ya nyoñeban été; Zambe a boya de na, bôt b'aye ko woñ asu dé. 15 Jam e ne, nde e mbe kôa; a jam d'aye bo, nde e mbe fe kôa : a Zambe a beta jeñe jam e maneya lô't.

16 Ajô afe me nga yene jôpe si e mbe na, vôme ya nya ntyi'ane mejô't, abé e ne wôé; a vôme ya zôsô, abé e ne fe wôé. 17 Me nga jô nlem été na, Zambe a ye tyi'i ba be ne zôsô a ba be ne abé mejô't; amu jam ese nlem w'akômbô bo a ésaé ése bi bili éyoñ vôm ate. 18 Me nga jô nlem été na, Jam ete d'aboban amu bone be bôt, amu Zambe a ye ve'ele be, amu fe na, b'aye yene na, bebien be ne aval ane betit. 19 Amu jam d'atôbane bone be bôt d'atôbane fe betit; jame dada d'atôbane be : aval ane nyina a wu, aval ete fe nyô mbo' awu; ya, bese be bili mvebe avale da; nde mô't a nji bi éto ya ôsu a dañe betit : amu mam mese me ne momo jam. 20 Bese b'ake vôme wua; bese b'aso mbuluk, a bese b'abulane fe mbuluk. 21 Za a yem nsisime mô't, nge w'ake mfa'a ya yôp, a nsisime tit, nge w'asis mfa'a ya si nyô ? 22 Ajô te nde me nga yene na, jam afe e nji bo mvaé, ve na, mô't a va'ak a bisaé bié; amu ngape jé le : amu za a ye beta soo nye a zu yene mam m'aye tôñe nye ?

4 Eyoñ éte me nga bulan, a yene bikpwe'ele bise bi abobane jôpe si : tame yen, mili'i ya ba be nga wu ékpwe'ele, a be te bi mvolô minlem; ve mfa'a ya ba be nga kpwe'ele be, ngul é nga to ; ve be te bi mvolô minlem. 2 Ajô te me nga kañe miñwuan mi wuya aboñ a dañe bevevee be ngenan be vee ; 3 ya, me nga yene nyô a ngenan te tame bo mvaé, a dañe be bebaane, nyô a ngenan te tame yen mbia ésaé a bobane jôpe si.

4 Eyoñ éte me nga yen ésaé ése a atyeñ mboan ese na, mô't a wu mesengane ya mô't ba nye be to amu ajô te. Dina fe e ne momo jam a njeñane ya évuñulu. 5 Okukut vi aba'a mo mé, a di minsône mié émien. 6 Doé jôme da, a fulan évôvoé, e ne mvaé, a dañe moé mebaé, a fulan ésaé a njeñane ya évuñulu.

7 Eyoñ éte me nga bulan a yene momo jam jôpe si. 8 Môte wua a ne, a to étam, a nji bi nyô baa ; ya, a ne te bi mon nge monyañ ; ve ésaé jé é ne te man, nalé fe mise mé me ne te jaé a akum. Nde a jô na, M'abo ésaé amu za, a vaa nleme wom mvaé ? Dina fe e ne momo jam, ya e ne nju'é saé. 9 Bebaé b'adañe wua mvaé, amu be bili mbamba be ma'an mfa'a ya ésaé jap. 10 Amu nge b'aku, wua a ye bete monyañ ; ve ngo'o nyô a ne étam éyoñ a ku, te bi mfe ya bete nye. 11 Nalé fe na, nge bebaé b'abômbô énoñe jia, b'awôan ayñ ; ve wua étam a ne ngule ya wô'ayôñ aya ? 12 Nge mô't a dañe nyô a ne étam ngu, bebaé b'aye tebe ngu a wosane mô't ate ; a nkol ô ne mimba'a mila ô ne te jia téé.

13 Mongô a ne azoé a fek a ne mvaé, a dañ njô bôt a nto nnôm a akut, te fe yeme beta wô'ô melep. 14 Amu a nga so mimbôk a zu bo njô bôt ; ya, a nga bialé nzôzoé ayoñe dé été. 15 Me nga yene bevevee bese b'awulu jôpe si na, be nga to ngame mongô, nyô baa, nyô a nga jian éto jé. 16 Tañe bôte bese é nji ke man, tañe ya ba bese a nga jôô be : ve ba b'azu nye mvus b'aye bo te va'a be nye. Dina fo'o e ne fe momo jam a njeñane ya évuñulu.

5 Ba'ale abo dôé éyoñ w'ake nda Zambe ; amu nzuane bebé ya wôk w'adañ ntyi'ane mekut m'aty'i biôm mvaé : amu me nji yeme na, m'abo abé. 2 Te bo ôjeja'a anyu dôé, nalé fe nleme wôé ô bo'o te kobô jam avô asu Zambe ; amu Zambe a ne yôp été, womiene ke si nyô : ajô te mejô w'akobô me bo'o tyôtyoe. 3 Amu biyeyem bi akui a fulane bizu'u bi mam ; nalé fe tyiñ ôkukut a fulane bizu'u bifia. 4 Eyoñ m'atiñeti Zambe atiñ, te bu'u mboane ya été ; amu a nji yene mekut mvaé : bo'o jam ô nga tiñeti. 5 A ne mvaé na, ô bo te tiñeti, sa na, ô tiñeti, te ke bo. 6 Te kañese na, anyu dôé d'atindi minsône miôé mi bo abé ; nalé fe te jô asu ange na, E mbe nkoban : amu jé Zambe a yiane yaa tyiñe jôé, a tyam mboane ya mo môé ? 7 Amu bemomo be mam b'akui bizu'u biyeyem été, a abui mejô été : ve wo, ko Zambe woñ.

8 Nge w'ayen nkpwe'elan b'akpwe'ele minzôzoé, a mvaan b'avaa nya ntyi'ane mejôô a zôsô a évô si éziñ, te semé jam ete : amu mô'te wua a dañe ba be ne mimbetane yôp a fombô ; a bôt be ne mimbetane yôp a dañe be. 9 Nalé fe na, mvaé ya si nyô é ne jôme bôte bese : afup d'avolô njô bôt émien.

10 Nyô a nye'e argent, nlem w'aye ke jaé a argent; nge nyô a nye'e abui, te ke jaé a nkô'ôlane ya abui : dina fe e ne momo jam. 11 Eyoñ akum d'abo abui, bôt b'adi de be bo fe abui ; mie akumu a bili za mvaé été, ve ñyenana a yene de a mis ? 12 Oyo ya mô't a bo ésaé ô ne mvaé, to a di tyôtyoé nge abui ; ve njaéane bidi ya nkukum w'aye bo te suu nye a ke ôyo.

13 Beta mbia jam éziñ a ne, me nga yene nye jôpe si na, akum mie akumu a ba'ale a ndaman émien : 14 a akum ete d'ajañ a bidim bi éziñ ; a nge a nga biaé mona fam, be te ke jôm mo mé. 15 Aval ane a nga so abume nyia, a ye fe kôlô soé aval ane a nga so, te ke bi jôme ya ésaé jé, nje a ye ke

a bili mo mé. 16 Dina fe e ne beta mbia jame na, aval ese a nga so, nde fe a ye ke : a mỗt a bo ésaé amu évuñulu a bili za mvaé ? 17 Melu mé fe mese a di dibi été, a wô'ô fe abé abui, ve bi ôkon a ayaa.

18 Tame yen, jam me yeneya na, e ne mvaé a abeñ e ne na, mỗt a di a nyu, a yen mvaé a ésaé jé ése, nje a saé jôpe si, melu mese ya ényiñe jé Zambe a nga ve nye ; amu ngape jé le. 19 Nalé fe mỗt ase Zambe a vey a nye akum abui biôm, a ve fe nye ngule ya diane bie, a nyoñ ngape jé, a vak a ésaé je, mveane Zambe le. 20 Amu a ye bo te dañe simesane melu ya ényiñe jé ; amu Zambe a yalane nye a meva'a ya nlem wé.

6 Mbia jam a ne, me nga yene nye jôpe si, a ne fe bôt adite jam : 2 mỗt Zambe a ve akum, a biôm abui, a duma, nalé ate nleme wé ô ne te jeñe jôme ya mam mese a kômbô, ve Zambe a nji ve nye ngule ya diane bie, ve éza mỗt a diane bie ; dina e ne momo jam, e ne mbia ôkon. 3 Nge mỗt a biaé ntete bon, a tabe mimbu abui, nalé ate melu ya mimbu mié me bo abui, ve nkeme wé te ke jaé a mvaé, a bo fe te jambane soñ ; m'ajô na, mon a bialé nsolôkan a ne mvaé a dañe nye : 4 amu mon ate a zu momo nzuan, a kôlô dibi été, a jôé dé e ne mbutan a dibi ; 5 nalé fe na, a nji tame yene jôp nge yeme de ; nyina a bili awo'an, sa nyô mbok : 6 ya, ja'ane mỗt ate a tabe toyina mimbu, melañe mebaé, ve te ke yen mvaé, ye bese be ne te ke vôme wua ?

7 Esaé ése mỗt a bo é ne ajô anyu dé, ve zaé te man. 8 Amu za mvaé mfefe'e mỗt ô bili, a dañ ôkukut ? nga na, za mbaé nzôzoé ô bili, Nyenan mis m'ayen ô ne mvaé a dañ ndeñan nkômban w'andeñ : dina fe e ne momo jam a njeñane ya évuñulu.

10 Jôm ése é mbe, jôé ya été e nga yôbane kôa ; a b'ayeme jôme mỗt a né ; nalé fe a se ngule ya suñ a nyô a dañe nye ngu. 11 Vôm mam abui me ne m'anene momo jam, mỗt a dañ mvaé mfa'a mbé ? 12 Amu za a yeme jôm é ne mỗt mvaé ényiñe jé, melu mese ya momo ényiñe wé a lôte nye ane nsisiñ ? amu za a ne ngule ya kate mỗt jam d'aye tôñe nye jôpe si ?

7 Mbamba jôé a ne mvaé a dañ mbon ô ne édima ; a mỗse ya awu, a dañe mỗs ya abialé.

2 Ane mvaé ya ke nda miñyôn, a dañ nkeane ya nda b'adi abui bidi : amu valé a ne asu'ulane ya bôtebese ; a nyô a vee a ye ba'ale jam ete nlem. 3 Olun a vioé, ôlun ô ne mvaé ; amu mbote ya

asu w'ave nlem mevak. 4 Nlem mimfefek ô ne nda miñyôn été ; ve nelm mekut ô ne nda meva' été.

5 A ne mvaé ya wô'ô mbame'e ya mfefek, sa na mỗt a wô'ô jia ya mekut. 6 Amu aval ane biyo bi atôtan mvé si, aval ete vioé ya ôkukut ô né : dina fe e ne momo jam. 7 Esoño'o j'ave fo'o mfefe'e mỗt akut ; a tañ b'akuse mỗt j'andamane fek.

8 Asu'ulane jam e ne mvaé a dañ atata'a ya été ; a nyô a ne njiban nlem a dañe nyô a ne mebun nlem, mvaé. 9 Te bo avôle ya yaa nleme wôé ; amu ayaa d'ayen éto tôé mekut. 10 Te jô na, Melu mvus me mbe mvaé a dañe melu ma a za éfia ? amu ô nji sili ajô te a fek.

11 Nyemane mam ô ne mvaé aval ane ngape biôme ya élik ; ya, w'adañ mvaé mfa'a ya ba b'ayen jôp. 12 Amu ñyemane mam ô ne jôm j'akame mô, avale fe ane moné a ne jôm j'akame mô ; ve nya mvaé ya ñyeman a ne na, ñyemane mam w'aba'ale ényiñe ya mô a bili wô. 13 Fase' mboane Zambe : amu za a ne ngule ya sôane jôme zôsô, ji a boya ékotekot ? 14 Bo'o mevak môse ya mam mese m'ake mvo'é, ô fase'e fe môse ya mam m'ake abé ; ya, Zambe a boya wua ô bo fefele wu mbok, ajô te nde mô a ye bo te ke yemelane jam d'aye tôñe nye mvus.

15 Me nga yene mam mana mese bemomo melu mam : zôsôa mô éziñ a ne, a jañe zôsô wé été, a mbia mô éziñ a ne, a ve ényiñe jé ayap mbia mboane wé été. 16 Te bo zôsô a dañ, ; nalé fe te ve womien ñyeman w'adañ : w'aye jaa womien amu jé ? 17 Te bo abé d'adañ, nalé fe te bo akut : w'aye wu éyoñe jô é ngenan te kpwan amu jé ? 18 A ne mvaé m'abi jame dina ; ya, te vaa wo wôé jame dili : amu nyô a ko Zambe woñ a ye lô a so'o mam mete mese.

19 Nyemane mam w'ave mfefe'e mô ngu, a dañe bivet awôm bi to nlam. 20 A ne fo'o na, zôsôa mô nji bo si nyô, a bo mvaé, te bo abé. 21 Nalé fe te ve nlem mfa'a ya mejô mese bôt b'akobô, ô za wô'ane mbo ésaé wôé a kobô wo abé ; 22 amu melu abui nleme wôé w'ayeme fe na, womien ô nga bo ô kobô'ô bôte befe abé nalé.

23 Me maneya ve'ele mam mete mese a ñyemane mam; me nga jô na, M'aye bo fek; ve jam ete e nga to me ôyap. 24 Jam e ne, nde e ne ôyap abui a étua édok; za a ne yeme de ? 25 Me nga kôñelan, a nleme wom ô nga tyi'i na, w'aye yem a jeñe mam, a jeñ ñyemane mam a bifia ya mam, a kômbô fe yeme na, abé e ne akute jam, a akut e ne nso'an étyi. 26 Nde m'ayene na, minga, nleme wé ô ne melam a mevot, a mo mé me ne mengata'a, a ne ayôl a dañ awu : nyô ase Zambe a yen mvaé a ye sa'ale nye ; ve mbo mam abé a ye bili a nye. 27 Nkate foé a jô na, Tame yen, me yeneya jame di, éyoñe m'alate jame da e yian a di vok, a jeñ ane ajô d'aye su'ulan; 28 jam ete nleme wom ô ngenan ô jeñek, ve me ngenan te yen : me yeneya fame jia toyina bôt été, ve bôte bete bese, me nji yene minga été. 29 O lô, jam me yeneya e ne ve di, na Zambe a nga bo môte zôsô; ve be maneya jeñ abui mefek.

8 Za a ne aval ane mfefe'e mô ? a za a yem nkulane jam ? Nyemane mam mô a bili

w'ave asu dé mfaéan, a ayete ya asu dé d'akôñelan. 2 M'alepe wo na, Ba'ale' atin jô bôt, ô bo fe jam ete a simesan ngana ya be Zambe. 3 Te bo avôle ya kôlô vôm a to : te bo mbane ya tôñ mbia jam : amu a bo jam ese ane a nye'e. 4 Amu njôan njô bôt ô bili ngu; a za a ne jô nye na, W'abo jé ?

5 Nyô ase a ba'ale atĩñ a ye bo te yem mbia jam; a nlem mfefe'e môt w'ayeme fas éyoñ a ntyi'an
ajô : 6 amu jam ese nlem w'akômbô bo e bili éyoñ a ntyi'an; amu nju'u ya môt ô ne anene be nye :
7 amu a ne te yeme jam d'aye bo; amu za a ne ngule ya kate nye ane d'aye bo ? 8 Te ke môt a bili
ngule ya jôô nsisim ôte ô bo te kôlô; nalé fe a nji bi ngule ya jôô môse ya awu; be nji suu môt bita
été : nalé fe abé d'aye bo te nyii nyô a wô'ô bo de.

9 Mam mete mese me maneya yen, a ve nleme wom mfa'a ya bisaé bise bi abobane jôpe si : ngum
éyoñ ô ne, éyoñ môte wua a jôô môt mfe njôane ya ndamane nye. 10 Nalé me nga yen ane bôt be ne
abé be nga jambane soñ, ane be nga ke soñ; a ba be nga bo zôsô be nga kôlô vôme ya étyi, a be
maneya vuane be nlam : dina fe e ne momo jam. 11 Amu nleban b'alep mbia mboan éziñ ô ne te ji'a
kui, ajô te minleme ya bone be bôt mi abo be ayo'o na, be bo abé. 12 A kôsa bo na, mbia môt a bo
abé mebo ntet, a tabe melu abui, ve ma m'ayeme fo'o na, ba b'ako Zambe woñ, ba b'ako woñ asu
dé, b'aye bo mvo'é : 13 ve mbia môt a ye ke bo mvo'é, nalé fe a ye bo te tabe melu abui, mme me ne
aval ane nsisiñ; amu a ne te ko woñ asu Zambe.

14 Momo jam éziñ a wô'ô bobane si nyô, na, bôt be ne zôsô be to, mbe b'atôban aval ane d'ayian
mboane ya bôt be ne abé; nalé fe na, bôt be ne abé be to, mbe b'atôban aval an d'ayian mboane ya
bôt be ne zôsô : me nga jô na, dina fe e ne momo jam. 15 Eyoñ éte me nga se'e mevak, amu môt a nji
bi jam afe e ne mvaé jôpe si ve na, a di, a nyu, a wô'ô mevak : amu dili d'aye tabe be nye éyoñ a bo
ésaé melu mese ya ényĩñe jé Zambe a veyá nye je jôpe si.

16 Eyoñ me nga ve nleme wom mfa'a ya yeme fek, a mfa'a ya yene bisaé bi abobane si nyô
(amu mbo'éziñ a ne, to a mô, to alu, mise mé me ne te yen ôyo), 17 éyoñ éte me nga yen
mboane Zambe ôse, a yene na, môt a se ngule ya yemelan ésaé j'abobane jôpe si : amu abim ese môt
a ne bo ésaé a kômbô yemelane je, ve a ye bo te yene je; ajô afe fe, ja'an mfefe'e môt w'ave'e na a
ne yeme je, ve a ye bo te ngule ya yene je.

9 1 Amu me nga ve nleme wom mfa'a ya jam ete ese na, me ke m'ajeñe de ese : vôm bôt be
ne zôsô, a bôt be ne fek, a mimboane miap, bi ne wo ya Zambe été; nge jam ete e ne nye'an,
nge ziñ, môt a nji yem; mam mese me ne be ôsu.

2 Mam mese m'akui be bôte bese avale da : jame da d'akui be zôsôa môt a be mbia môt; be
nyô a ne mvaé, a be nyô a ne mfuban, a be nyô a ne mvin; be nyô a tyi'i biôm, a be nyô a ne
tyi'i biôm, aval ane mbamba môt a né, aval ete fe mbia môt a né; a nyô a kan ngana, aval ane
nyô a ko ngana woñ. 3 Jame dina e ne mbia jam mfa'a ya mam mese m'abobane jôpe si, na,
jame da d'akui be bôte bese : afe e ne fe été na, minleme ya bone be bôt mi ne abé ne lut ! a
nso'an étyi ô ne be minlem nté be vee, a mvuse valé b'ake vôm miñwuan mi né. 4 Amu nyô a
latane bevevee a bili ndi nlem; amu vevea mvu a ne mvaé a dañ ñwuan ñbweñbwem. 5 Amu
bevevee b'ayeme na b'aye wu : ve miñwuan mi ne te yeme jam, nalé fe be nji fe beta bi

ma'an ; amu ôsimesan bôt b'asimesane be ô maneya vuan. 6 Nye'ane wop, aval ane ziñ a mesengan, bi jañeya kôa; nalé fe be nji fe beta bi ngap nnôm éto mfa'a ya jam éziñ d'abobane jôpe si.

7 Kele' w' ake, ja'a fembé jôé a mevak, a nyu vin wôé a meva'a nlem ; amu Zambe a maneya kañese mimboane miôé. 8 Mengômesane môé me bo'o bifumulu melu mese; a te yebe na, nlô wôé ô jemban mbon. 9 Tabe' a mevak a minga w' anye'e melu mese ya momo ényañe wôé, nnye a veyo wo jôpe si, bemomo melu môé mese : amu ngape jôé le mfa'a ya ényañ, a mfa'a ya ésaé jôé w' abo jôpe si. 10 Jam ese wo wôé w' ayene na ô bo, bo'o de a ngule jôé; amu te ke ésaé, nge mboane jam, nge fek, nge ñyemane mam, bi ne Sheol, mfa'a w'ake.

11 Ane me nga bulan, a yene jôpe si na, ndañan mbi ô nji bo jôme ya beke mimbi, a ndañane bita ô nji bo jôme ya mingungu, nalé fe fembé é nji bo jôme ya beyeme mam, nge akum e bo jôme ya bôt be ne fek, nge mbam é bo jôme ya bôt be ne atyeñ ; ve éyoñ a ndôba'ane bi akui be be bese. 12 Amu môte fe a nji yem éyoñe jé : aval ane bekos b'abili mbia avot, avale fe ane anon d'abili ôlam, aval ete bone be bôt b'abili mbia éyoñ, éyoñ a kui be be a temetem.

13 Me yeneya fe ñyemane mam jôpe si ô to zene nyô, a me nga yene wô anen : 14 Mon nlam a nga to, a bôte tyôtyoé été; nde beta njô bôt a nga zu wosane nye, a dili nye a bita, a bô'ô beta bikôndô'ô ya wua nye. 15 Ane nzôzoé mfefe'e môt ô nga yené été, nnye ate a nga nyii nlam ôte a fe'e jé ; ve te ke môt a nga simesan nzôzoé môt ôte. 16 Eyoñ éte me nga jô na, Nyemane mam ô ne mvaé a dañ ngu : a kôsa bo nalé, b'abiasé fe'e nzôzoé môt ôte, te wô'ô mejô mé. 17 Mejô mimfefek b' awô'ô me vôm a ne ne mieññ me ne mvaé a dañ mbetane tyiñe ya nyô a jôd mekut été. 18 Nyemane mam ô ne mvaé a dañe biôm mewosan ; ve mbo mam abé wua a tyam mvaé abui.

10 Mimbim minlo mi ave mbone ya nkôm bityita'a mbia ényum ; aval ete ôyôm mboan akut ô ne ngu a dañ ñyemane mam a duma. 2 Nlem mfefe'e môt ô ne nye mbo nnôm, ve nlem ôkukut ô ne nye mbo nga. Ajô afe, éyoñ ôkukut vi awulu zen, fe'e jé j'ajañe nye, nde a jô môt ase na, a ne ôkukut. 4 Nge nlem njôd w'akôlô si a sengane wo, te kôlô éto jôé ; amu évôvoé j'avolô beta minkoban.

5 Mbia jam éziñ a ne, me yeneya nye jôpe si, a to aval ane nkoban w'aso be njôd, na, 6 be télé mboan akut éto é ne mbetane yôp, a minkukum mi to vôm a ne si. 7 Me yeneya bebo bisaé bikabela yôp, a bivet bi wulu si aval ane bebo bisaé.

8 Nyô a fa' ébé a ye ku été ; a nyô ase a tulán akak, nyo j'aye lôpe nye. 9 Nyô ase a ba mekok, m'aye balé nye ; a nyô a sal élé, a tele mfôm angôndô ya été. 10 Nge évôl é ne atu, a môt a

bo te bañe je, éyoñ éte a yiane ve ngule fe : ve ñyemane mam ô ne mvaé mfa'a ya lepe mezen. 11 Nge nyo j'alôp éyoñ éte be ngenan te selé jel, wôna mvaé é nji ke bo be nyô a selé. 12 Bifia ya anyu mfefe'e mô't bi ne mvam ; ve biyaé bi ôkukut bi aye min émien. 13 Atata'a mejô ya anyu dé e ne akut ; a asu'ulane ya nkobô wé e ne nso'an étyi ô ne nkpwala. 14 Okukut vi abulu mejô : ve mô't te yeme jam d'aye bo ; a za a ne ngule ya kate nye jam d'aye bo ; a za a ne ngule ya kate nye jam d'aye bo mvuse jé ? 15 Esaé ya mekut j'ate'e bebien mô't ase ; amu a nji yem ane a ye ke nlam.

16 Ngo'o wo, A si, éyoñ njô bôte wôé a ne mongô, a bone be njô bôte bôé b'adi mam me metyé ! 17 Ebotan a wo, A si, éyoñ njô bôte wôé a ne mone benya bôtô, a bone be njô bôte bôé b'adi éyoñ j'ayian, mfa'a ya nyoñ ngu, sa mfa'a ya so'o bilam. 18 Andile d'abu'i amu éles ; a nda j'atoé amu élese ya mo. 19 B'abo ésulane bidi amu vioé, a vin a ve ényifne mevak ; a moné a yiane mam mese. 20 Te kobô njô bôt abé, momo, to ôsimesane viôé été, nalé fe te kobô njô bôt abé, momo, to ôsimesane viôé été ; nalé fe te kobô nkukum abé ô to étune jôé w'abômbô : amu ônone ya yôp vi aye ke tyiñ éte, a jôm é ne mefap j'aye kate jam ete.

11 Wu'a bidi biôé mendime yôp ; amu w'aye yene bie éyoñ melu abui me lôteya. 2 Va'a zañbwal ngap, ya, ja'ane mwom ; amu ô nji yem aval abé d'aye bo si nyô. 3 Nge minkut mi nto mveñe ne lut, mi akuli je a sôé je si ; a nge élé j'aku mfa'a ya sud, nge mfa'a ya nord, wôm élé éte j'aku, vôm ate j'aye bo. 4 Nyô a fombô évuñulu a ye bo te bé ; a nyô a lôbô minkut, a ye bo te kôan. 5 Aval ane ô ne te yeme zen évuñulu j'ake, nge yem ane bives bi ayaé abum été, be minga a ne abum ; nalé ate ô ne te yem mboane ya Zambe a bo mam mese. 6 Miase' mvoñe jôé mam me tyé, a te kame wo wôé mam me ngô'é ; amu ô ne te yeme nyô a ye ke ôsu, nge nyina nge nyôlé, nge ébaane j'aye bo mvo'é avale da. 7 Efufup é ne fo'o abeñ, a ne fe mbamba jame na, mis me lô jôp. 8 Ya, nge mô't a ye tabe mimbu abui, a tame vak a mie mise ; ve a simesa'ane fe melu ya dibi, amu m'aye bo abui. Mam mese m'azu me ne bemomo be mam.

9 A ndômane mô't, va'a éyoñe ya ndômane jôé, a nleme wôé ô liti'i wo mvaé melu ô ngenan ndômane, a wulu mezene ya nleme wôé été, a ñyenane ya mise môé été ; ve yeme'e na, Zambe a ye ke wo ntyi'ane mejô, amu mam mete mese. 10 Ajô te va'ôlun nleme wôé, a vaa fe abé mfa'a ya minsône miôé ; amu éto ya ndôman a melende me ényif bi ne momo jam.

12 1 Simesa'ane fe Nté wôé melu ô ngenan ndôman, éyoñ mbia melu me ngenan te so, a mimbu mi azu bébé, éyoñ w'aye jô na, Me nji yene me mvaé ; 2 éyoñ jôp, a éfufup, a ngon, a éteté,

bi ngenan te vin, a minkut mi abulan éyoñ mveñ é noñeya ; 3 môse ya beba'ale nda b'aye fô'ôban, a mingungule befam mi aye kumbu, a beko'o bidi b'aye jô'é amu be nto tyôtyoé, a ba b'afombô atan mfa'a ya bone mimbé b' aye diban, 4 a mimbé mi aye diban mfa'a ya nseñ ; éyoñ éduñe ya nko'ane bidi é je'ebeya, a mô't éziñ a ye kô'lô si amu tyiñe ya ônon, a binga bese b'ayia bia b'aye silibane si ; 5 ya, b'aye ko jôm é ne yôpe woñ, a beangôndô be mam b'aye bo zen ; élé ya amande j'aye kui sam, a étandak j' aye bo mbe' e, a nkômbane mam w'aye man ; amu mô't a ke mvô'ô jé ya nnôm éto, a bôt b' ayôn b'akeb'awulu minseñ : 6 éyoñ nkol argent ô ngenan te téé, nge ésua or é ngenan te bôlé, nge kop ébes é ngenan te bôlé mfa'a ya anjeñ, nge nka ô ngenan te bu'i mfa'a ya ébé mendim, 7 a mbuluk w' abulane si aval ane ô nga to, a nsisim w'abulane be Zambe a nga ve wô. 8 Momo ya bemomo, nalé Nkate Foé a jô ; mam mese me ne momo.

9 Ajô afe, amu Nkate Foé a mbe fek, a nga ke ôsu a ye'ele bôt ñyeman; ya, a nga fas nlem, a jeñ, a kôm minkana abui. 10 Nkate Foé ate a nga jeñ ane a ye yene bifia bi ayian, a jôm é mbe ntilane zôsô, é ne na, bifia ya benya mejôô.

11 Mejô ya mimfefek me ne aval ane minsoñ b'atindi mie binyaka ; a mejô bivete ya bisulan, mme m'aso be mba'ale wua, me ne aval ane mesen me ne nya ñyemetane.

12 Nalé fe, A mone wom, nyoñe' melep mefe : bôt be ne te kate bo bekalate abui ; a abui ñye'an d'ave minsôn atek.

13 Asu'ulane ya ajô nde di; bi wô'ôya mam mese : Ko Zambe woñ, a ba'ale metiñe mé; amu ngume jam mô't a yiane bo, ñwô le. 14 Amu Zambe a ye ke mboan ôse vôme ya ntyi'ane mejô, a fulane fe jam ese e ne asoé, to e ne mvaé, to e ne abé.

Rev. Matthias
Secrétaire Général